

Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı

Haftalık İnfluenza (Grip) Sürveyans Raporu

Mart 2017

10. Hafta (6 – 12 Mart 2017)

ÖZET

Ülkemizde 2017 yılı 10. hafta itibarıyle yapılan Sentinel Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) sürveyans numunelerindeki influenza pozitifliği bir önceki haftaya göre düşüş göstererek % 18,5 olarak saptanmıştır. Çalışılan 124 sentinel numunenin 7'sinde İnfluenza A (H3N2), 16'sında İnfluenza B virüsü tespit edilmiştir.

Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) sürveyans numunelerindeki İnfluenza pozitiflik yüzdesi düşüş göstererek % 3,3 olarak saptanmıştır. Çalışılan 61 sentinel numuneden 2'sinde İnfluenza B tespit edilmiştir, ayrıca diğer solunum yolu virüsleri arasında en fazla saptanan virüs RSV olmuştur.

Avrupa'da, 2016-2017 influenza sezonunun 9. haftasında influenza aktivitesi düşüş göstermiştir. Ancak sezon dışı gözlenen seviyinin üzerinde kalmıştır. Sentinel örneklerde virüs saptanma oranı % 33'ten % 26'ya düşmüştür. Belirlenen ve tiplendirilebilenlerin büyük çoğunluğu influenza A H3N2 virüsü olmuştur ve influenza sezonunun ikinci yarısında görüldüğü gibi influenza tip B virüslerinin oranı artarken, influenza A H3N2 düşük kalmıştır. Hastaneye yatırılmış laboratuvar

confirme influenza vaka sayısı 65 yaş ve üstü kişilerde azalmaya devam etmiştir.

Kuzey yarımkürenin ılıman bölgesinde influenza aktivitesi yükselmeye devam etmiştir. Özellikle Doğu Asya ve Avrupa'daki çoğu ülkede zaten influenza aktivitesi pik yapmıştır ve azalan influenza aktivitesi bildirilmiştir. Dünya genelinde İnfluenza A (H3N2) virüsü baskın virüs olmuştur. Şimdiye kadar karekterize edilen influenza virüslerinin çoğunu, Kuzey Yarımkürede 2016 -2017 influenza sezonunda kullanılan aşılarda bulunan referans virüslere antijenik olarak benzer olduğu saptanmıştır. Antiviral duyarlılığı için test edilen virüslerin nerdeyse tamamı nöraminidaz antiviral ilaçlara duyarlı olarak saptanmıştır.

Kuzey Amerika'da influenza aktivitesi artmaya devam etmiştir. ABD'de influenza benzeri hastalık ve influenza bulguları dolaşımındaki İnfluenza A (H3N2) ve İnfluenza B virüslerinin tespiti ile devam etmiştir.

Avrupa'da influenza aktivitesi yüksek kalmıştır ve en belirgin alt tip influenza A (H3N2) virüsü olmuştur. Son haftalarda İnfluenza B virüsü artmıştır. Ülkelerin çoğu önceki haftalar ile kıyaslandığında influenza aktivitesinin stabil ve azalma eğiliminde olduğunu bildirmiştir. 65 yaş üzeri kişilerde şiddetli hastalığın sıkılıkla influenza enfeksiyonu ile ilişkili olduğu bildirilmiştir.

Doğu Asya'da İnfluenza A (H3N2) virüsü baskınılığı ile influenza aktivitesi azalmıştır.

Batı Asya'da bölgesel olarak influenza aktivitesi azalmıştır. Dolaşımındaki virüsler influenza A (H3N2) ve influenza B virüsleri olmuştur.

Güney Asya'da influenza aktivitesi Hindistan ve Sri Lanka'da artmaya devam etmiştir. Dolaşımındaki virus İnfluenza B virusunu takiben, İnfluenza A (H1N1) pdm09 virusu olmuştur.

Güneydoğu Asya'da influenza aktivitesi düşük kalmıştır.

Kuzey Afrika'da influenza A (H3N2) ve influenza B virüslerinin tespiti ile influenza aktivitesi azalmaya devam etmiştir.

Batı Afrika'da, Côte d'Ivoire, Gana ve Nijer'de İnfluenza B virüsü tespit edilmeye devam etmiştir.

Karayiplerde ve Orta Amerika'da influenza ve diğer solunum yolu virüsleri düşük düzeyde saptanmaya devam etmiştir. Ancak influenza A (H3N2) baskınılığı ile influenza aktivitesinin mevsimsel eşik değerinin üzerinde seyrettiği Porto Riko hariç. Jamaika'da şiddetli akut solunum yolu enfeksiyonu aktivitesi artmıştır ve uyarı eşiğinin üzerinde pik yapmıştır.

Tropikal Güney Amerika'da influenza ve diğer solunum yolu virüsleri aktivitesi düşük kalırken, Kolombiya'da RSV aktivitesi yüksek kalmıştır.

Güney yarımkürenin ılıman bölgesinde influenza aktivitesi mevsimsel düzeyde kalmıştır.

DSÖ GISRS (Global Influenza Surveillance and Response System) laboratuvarlarında 6 – 19 Şubat 2017 tarihleri arasında 187 734'ten fazla numune değerlendirilmiştir. İnfluenza virüsü, 45 504 numunede tespit edilmiş olup, numunelerin % 85,7'sında İnfluenza A, % 14,3'ünde İnfluenza B virüsü saptanmıştır. İnfluenza A tespit edilenlerin % 7,5'i İnfluenza A (H1N1), % 92,5'i ise İnfluenza A(H3N2) alt tipidir. İnfluenza B tespit edilenlerin % 65,2'sinin B/Yamagata soyundan, % 34,8'inin ise B/Victoria soyundan olduğu bildirilmiştir.

HAFTALIK İNFLUENZA (GRİP) SÜRVEYANS RAPORU

Sentinel İnfluenza Sürveyansı:

Neden Yapılıyor?

Mevsimsel Grip ülkemizde ve dünyada her yıl milyonlarca insanı etkilemeye, genel olarak bilindiğinden çok daha fazla sayıda hastane yatışlarına ve ölümlere neden olmaktadır. Ülkemizde grip hastalığını izlemek, sezon başlangıcını ve bitişini saptamak, olası salgınları önceden fark etmek, grip virüsünün alt tiplerini tespit etmek, ağır/siddetli influenza vakalarını değerlendirmek, influenza nedeniyle hastaneye yatan ağır vakaların risk faktörlerini takip etmek ve değerlendirmek, hastalığın şiddeti ve mortalite açısından yüksek risk gruplarını saptamak, izlemek ve virüs suşları ile olan ilişkisini değerlendirmek, virüs suşları ile hastalık şiddeti arasındaki ilişkiyi belirlemek ve elde edilen bilgilerle ülkemizi dünya genelindeki bilgiler ile birlikte değerlendirmek ve sonuç olarak vatandaşlarımızı gripten korumak amaçları ile Sağlık Bakanlığı bünyesinde yürütülen çalışmaya “Sentinel İnfluenza Sürveyansı” denir. Haftalık İnfluenza Sürveyans Raporu, bu sürveyansın haftalık sonuçları ile birlikte ülkemiz ve dünyadaki son durumu özetleyen bir rapordur.

Nasıl Yapılıyor?

Gribin takibi dünya genelindeki ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de bölgesel olarak yapılmakta ve bu sayede grip yakından ve güvenli olarak izlenmektedir. İnfluenza hastalığının takibine yönelik sentinel sürüyans çalışması; aile hekimlerine ayaktan başvuran hastalar üzerinden “İnfluenza (Grip) Benzeri Hastalık” sürüyansı olarak, hastaneye yatan hastalar üzinden “Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı” olarak değerlendirilmektedir.

İnfluenza (Grip) Benzeri Hastalık sürüyansı kapsamında ülkemizin farklı bölgelerinden seçilmiş 17 ilimizde çalışan toplam 180 Aile hekimimiz görev almaktadır. Aile hekimleri her hafta kendilerine başvuran kişiler içerisinde “Grip Benzeri Hastalık” geçiren hasta sayılarını ve bu hastaların en az birinden aldıkları numuneleri değerlendirmek üzere göndermektedir.

SARI sürüyansı kapsamında ise ülkemizin farklı bölgelerinden seçilmiş 5 ilde seçilmiş hastaneler görev almaktadır. Hekimler hastanede yatan ve SARI vaka tanımına uyan tüm hastalardan aldıkları numuneleri ve hastaneye yatan hasta sayılarını değerlendirilmek üzere göndermektedir.

Numuneler Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Viroloji Laboratuvarı, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Viroloji Laboratuvarı, Samsun Halk Sağlığı Laboratuvarı, Erzurum Halk Sağlığı Laboratuvarı, Adana Halk Sağlığı Laboratuvarı, İzmir Halk Sağlığı Laboratuvarı ve İstanbul Halk Sağlığı Laboratuvarı’nda çalışılmaktadır.

Aile hekimleri tarafından bildirilen “Grip Benzeri Hastalık” ve belirlenmiş hastanelerden bildirilen “Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları” sayıları ile her hafta salı günü akşamı itibariyle laboratuvarlardan alınan numune sonuçları ile birlikte

değerlendirilmekte ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı tarafından analizi yapılmaktadır. Analiz sonuçları ile bu raporda yer alan tablolar, grafikler ve değerlendirmeler yayınlanmaktadır.

Tablo ve Grafiklerin Açıklamaları:

Tablo-1: Bu tabloda, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında raporda yer alan hafta içerisinde çalışılan numunelerin sonuçlarına ait bilgiler yer almaktadır.

Tablo-2: Bu tabloda, 40. haftadan (03 Ekim 2016 tarihinden) itibaren raporda yer alan hafta da dahil olmak üzere tüm sezonun Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyans toplam sonuçları yer almaktadır.

Tablo 3: Bu tabloda, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında, raporda yer alan hafta içerisinde çalışılan numunelerin sonuçlarına ait bilgiler yer almaktadır.

Tablo 4: Bu tabloda, 40. haftadan (03 Ekim 2016 tarihinden) itibaren raporda yer alan hafta da dahil olmak üzere tüm sezonun Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı toplam sonuçları yer almaktadır.

Grafik-1: Bu grafikte, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) numune sayısı ve poliklinik başvuruları içerisinde Grip Benzeri Hastalık yüzdesi yer almaktadır. Her hafta tespit edilen Grip Benzeri Hastalık sayısının, o haftaki sentinel sürveyans kapsamında saptanan poliklinik sayısına oranı esas alınmaktadır.

Grafik-2: Bu grafikte ise, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza virüslerinin, alt tiplerine göre sayıları ve çalışılan tüm numuneler içerisindeki İnfluenza pozitiflik yüzdeleri yer almaktadır.

Grafik-3: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) numune sayısı ve hastaneye yatan hastalar içinde Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları yüzdesi yer almaktadır. Her hafta tespit edilen Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları sayısının, o haftaki sentinel sürveyans kapsamında hastaneye yatan hasta sayısına oranı esas alınmaktadır.

Grafik-4: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza virüslerinin, alt tiplerine göre sayıları ve çalışılan tüm numuneler içerisindeki İnfluenza pozitiflik yüzdeleri yer almaktadır.

Grafik -5: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen Diğer Solunum Yolu Virüsleri alt tipleri sayısı ve dağılımı yer almaktadır.

Not: Sütunlarda laboratuvarlara ait sonuçlar ayrı ayrı ve Türkiye toplamı yer alırken, satırlarda tespit edilen virus tipleri yer almaktadır.

TABLO-1
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL GBH/ILI SÜRVEYANSI (10. Hafta)

	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		İZMİR H.S.L		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	26		7		41		22		11		12		5		124	
Çalışılan Numune	26		7		41		22		11		12		5		124	
Toplam Pozitiflik*	3	11.5	0	0.0	7	17.1	6	27.3	4	36.4	1	8.3	2	40.0	23	18.5
İnf A	0		0		0		0		0		0		0		0	0
İnf A H1N1	0		0		0		0		0		0		0		0	0
İnf A/H3	2		0		1		0		3		0		1		1	7
İnf B	1		0		6		6		1		1		1		1	16
TOPLAM	3		0		7		6		4		1		2		23	

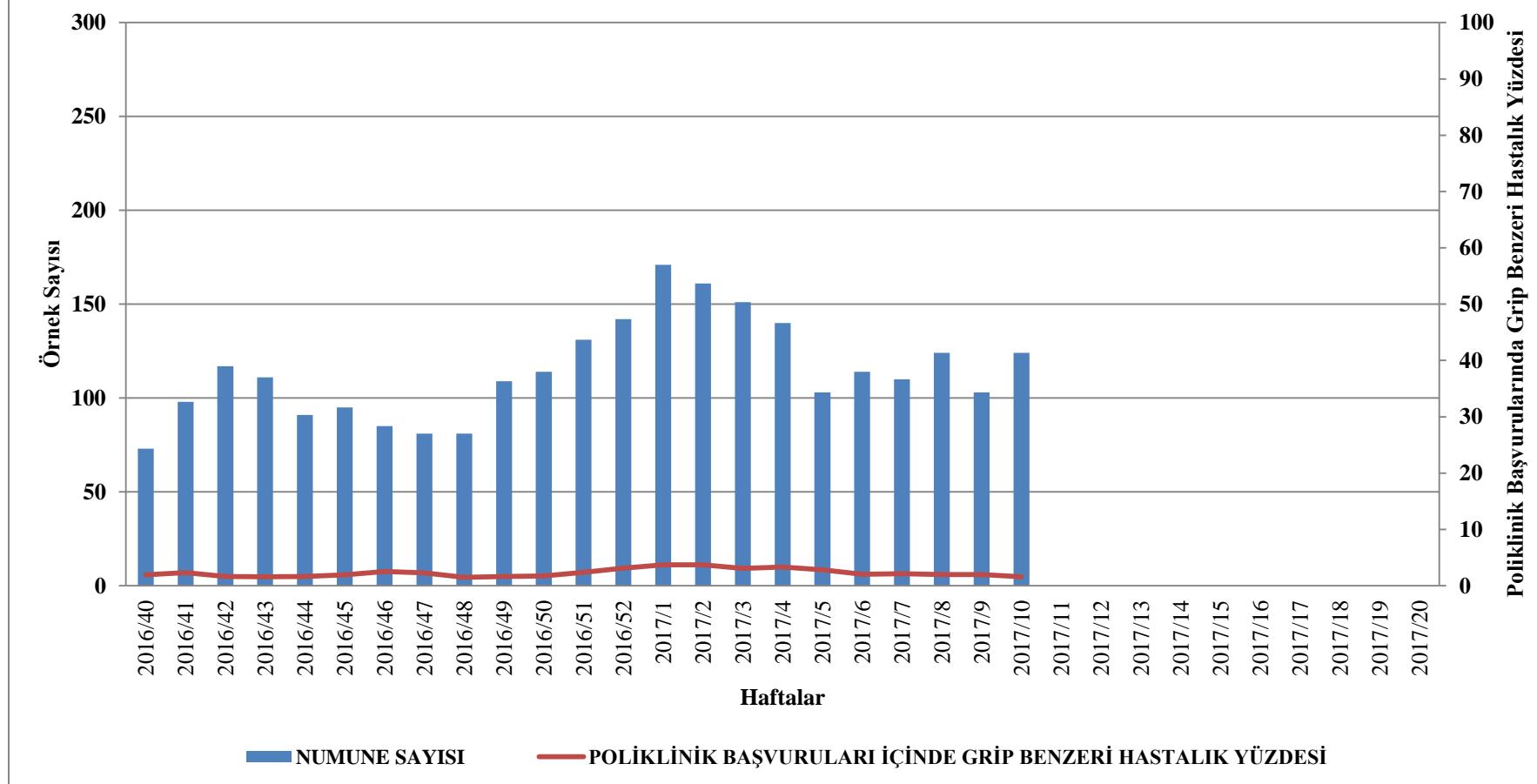
Toplam pozitiflik laboratuvara incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

TABLO-2
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL GBH/ILI SÜRVEYANSI (40 - 10. Hafta)

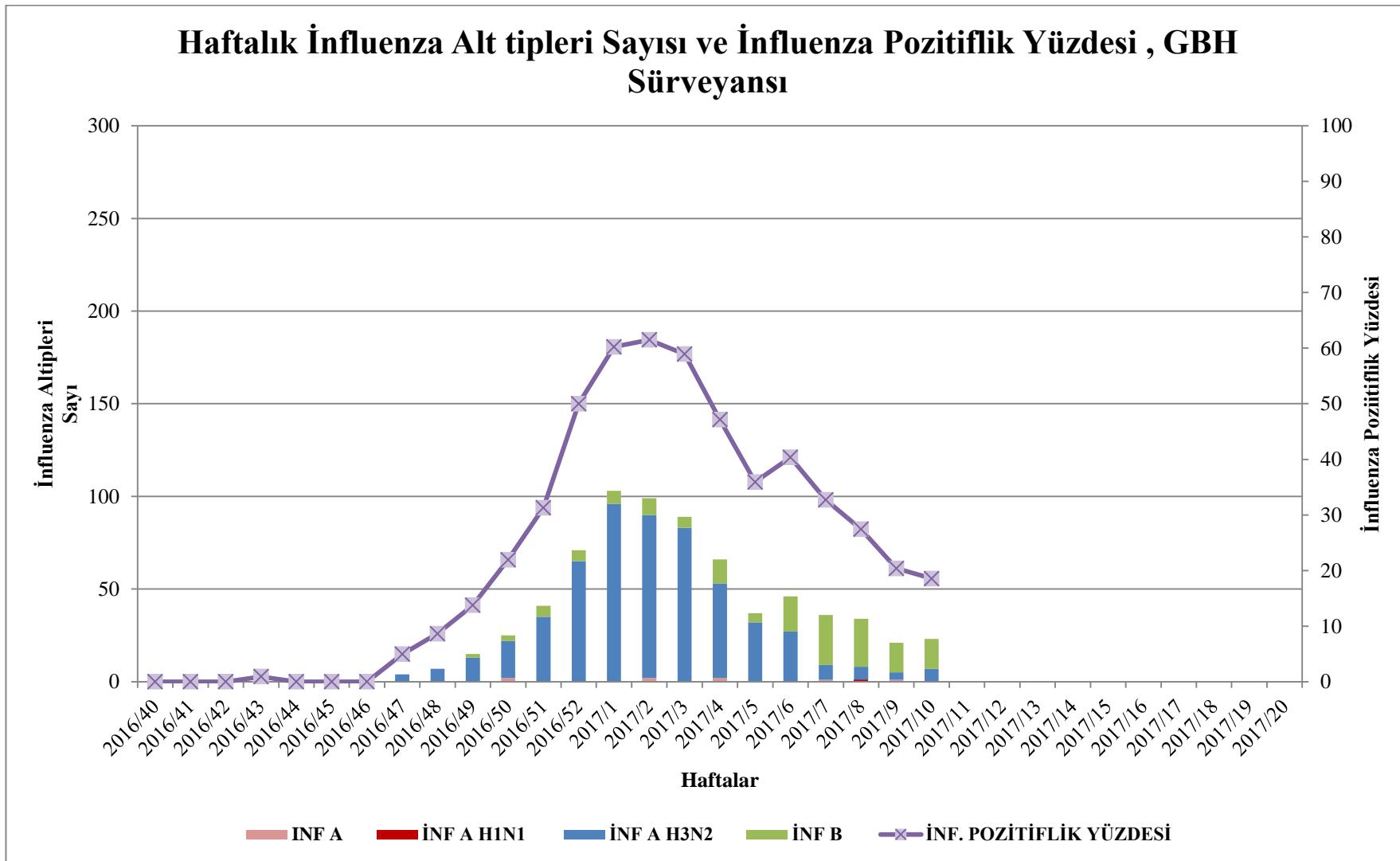
	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		İZMİR H.S.L		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	609		83		851		382		377		260		105		2667	
Çalışılan Numune	609		83		847		382		377		260		105		2663	
Toplam Pozitiflik*	153	25.1	34	41.0	230	27.2	108	28.3	99	26.3	56	21.5	48	45.7	728	27.3
İnf A	0		0		0		0		0		0		2		2	
İnf A H1N1	1		0		0		0		0		0		0		0	1
İnf A/H3	114		32		180		60		92		48		37		563	
İnf B	38		2		50		48		7		8		9		162	
TOPLAM	153		34		230		108		99		56		48		728	

*Toplam pozitiflik laboratuvara incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

Haftalık İnfluenza Benzeri Hastalık Numune Sayısı ve Poliklinik Başvurularında Grip Benzeri Hastalık Yüzdesi

Grafik-1: Ülkemizde Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) numune sayısı ve poliklinik başvuruları içerisinde Grip Benzeri Hastalık yüzdesi.

Grafik-2: Ülkemizde Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza alt tipleri sayısı ve İnfluenza pozitiflik yüzdesi.

TABLO-3
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL SARI SÜRVEYANSI (10. Hafta)

	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	22		5		15		0		16		3		61	
Çalışılan Numune	22		5		15		0		16		3		61	
Toplam Pozitiflik*	1	4.5	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	33.3	2	3.3
İnf A	0		0		0		0		0		0		0	0
İnf A H1N1	0		0		0		0		0		0		0	0
İnf A/H3	0		0		0		0		0		0		0	0
İnf B	1		0		0		0		0		1		2	2
Adenovirus	0		0		0		0		0		0		0	0
Birden fazla etken	3		0		1		0		0		0		4	
Coronavirüs	1		0		1		0		2		0		4	
Enterovirüs	0		0		0		0		1		0		1	
Hum.Metapneumovirüs	1		0		0		0		0		0		1	
Human Bocavirüs	0		0		0		0		0		0		0	0
Parechovirüs	0		0		0		0		0		0		0	0
Parainfluenza	0		0		0		0		2		0		2	
Rhinovirüs	0		1		1		0		1		1		4	
RSV	6		0		3		0		5		0		14	
Diger	0		0		0		0		0		0		0	0
TOPLAM	12		1		6		0		11		2		32	

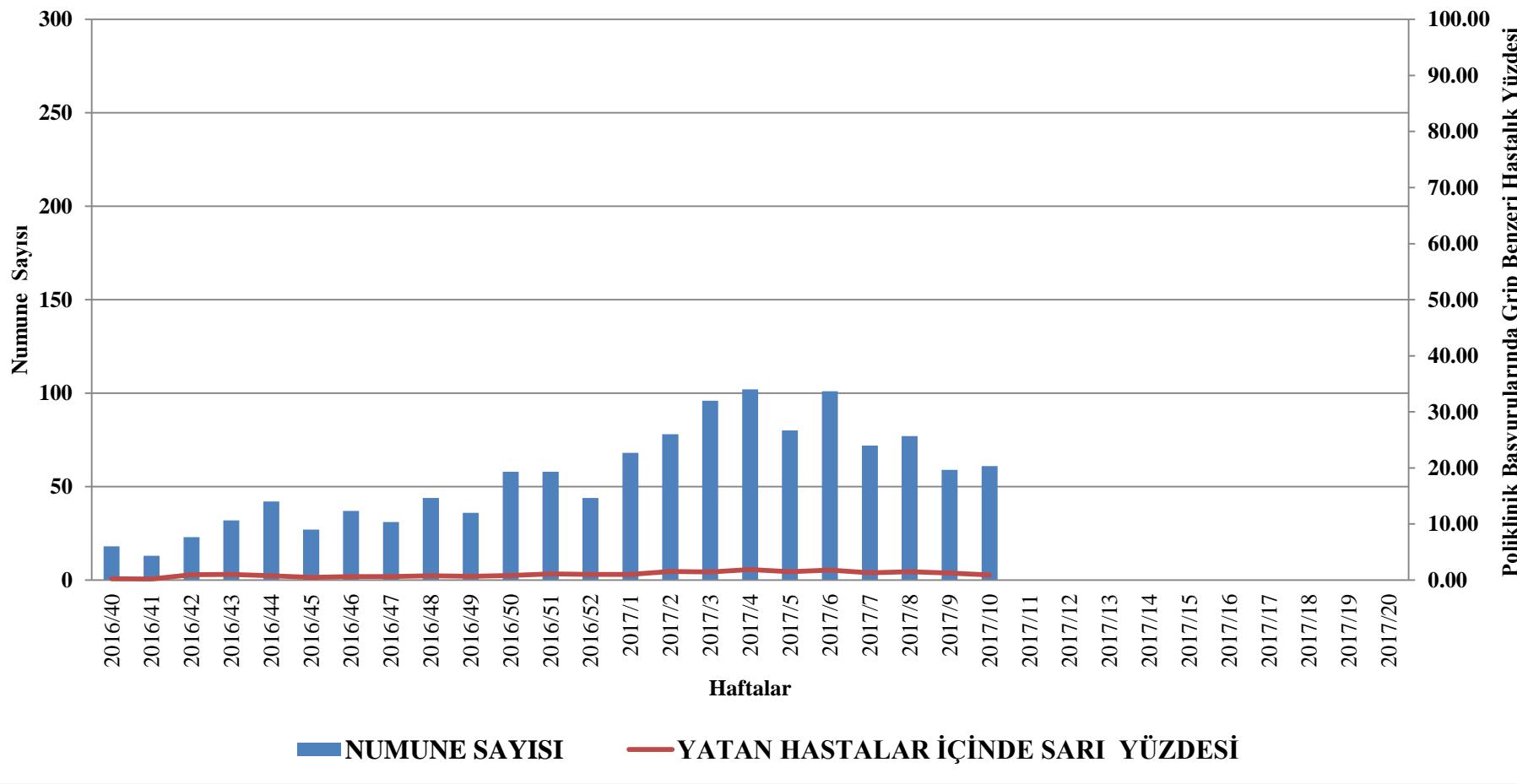
*Toplam pozitiflik laboratuvara incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

TABLO-4
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL SARI SÜRVEYANSI (40 - 10. Hafta)

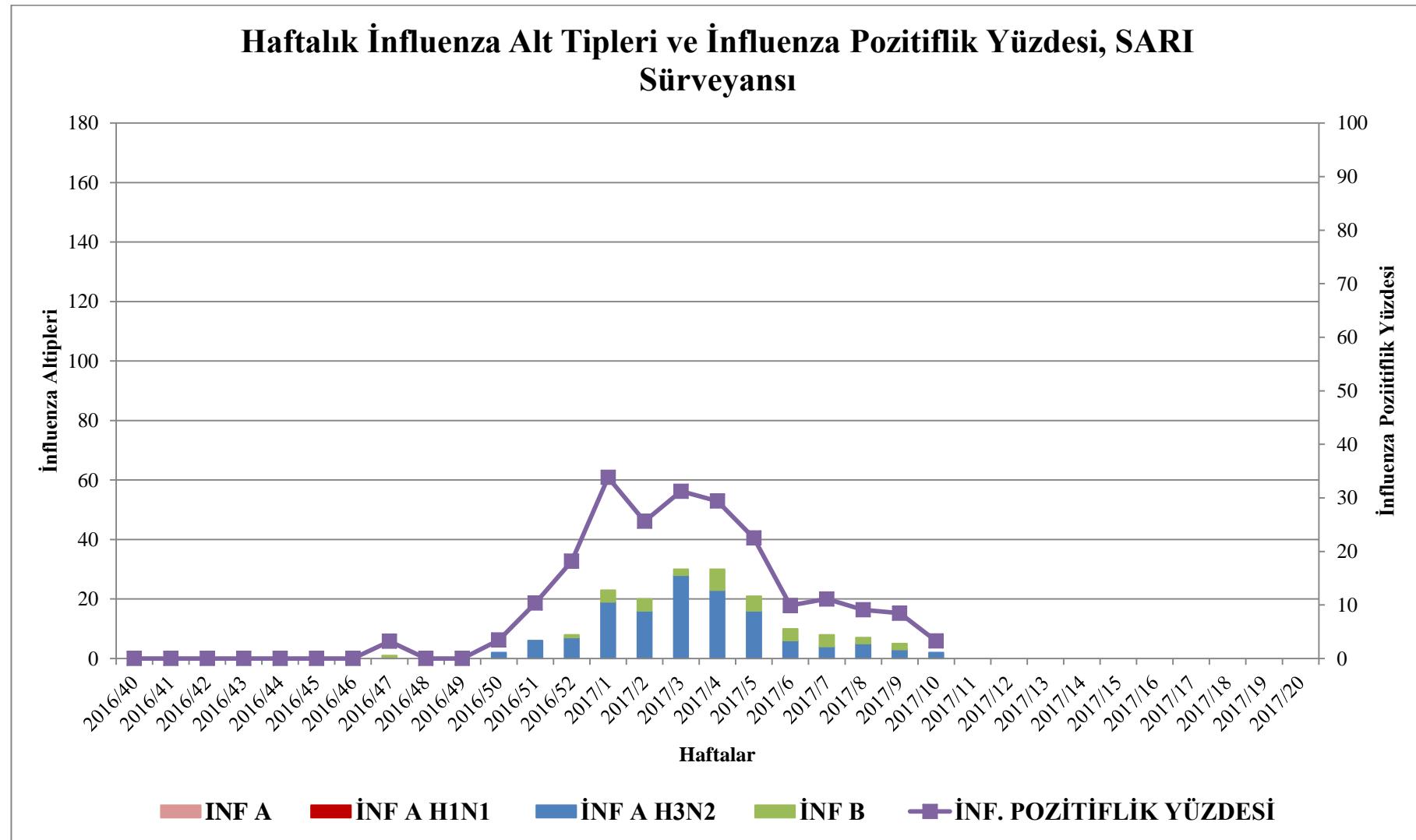
	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	439		92		243		71		363		66		1274	
Çalışılan Numune	439		92		242		71		363		66		1273	
Toplam Pozitiflik*	35	8.0	16	17.4	22	9.1	13	18.3	62	17.1	25	37.9	173	13.6
İnf A	0		0		0		0		0		0		0	0
İnf A H1N1	0		0		0		0		0		0		0	0
İnf A/H3	24		15		19		10		49		20		137	
İnf B	11		1		3		3		13		5		36	
Adenovirus	6		0		0		2		5		0		13	
Birden fazla etken	38		4		22		4		19		2		89	
Coronavirüs	15		3		5		7		11		3		44	
Enterovirüs	1		0		0		0		3		0		4	
Hum.Metapneumovirüs	11		4		17		0		13		2		47	
Human Bocavirüs	5		1		3		0		2		1		12	
Parechovirüs	0		0		1		0		0		0		1	
Parainfluenza	18		0		17		5		6		3		49	
Rhinovirüs	43		4		31		2		20		2		102	
RSV	88		10		62		4		28		1		193	
Dünger	0		1		0		0		1		0		2	
TOPLAM	260		43		180		37		170		39		729	

*Toplam pozitiflik laboratuvara incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

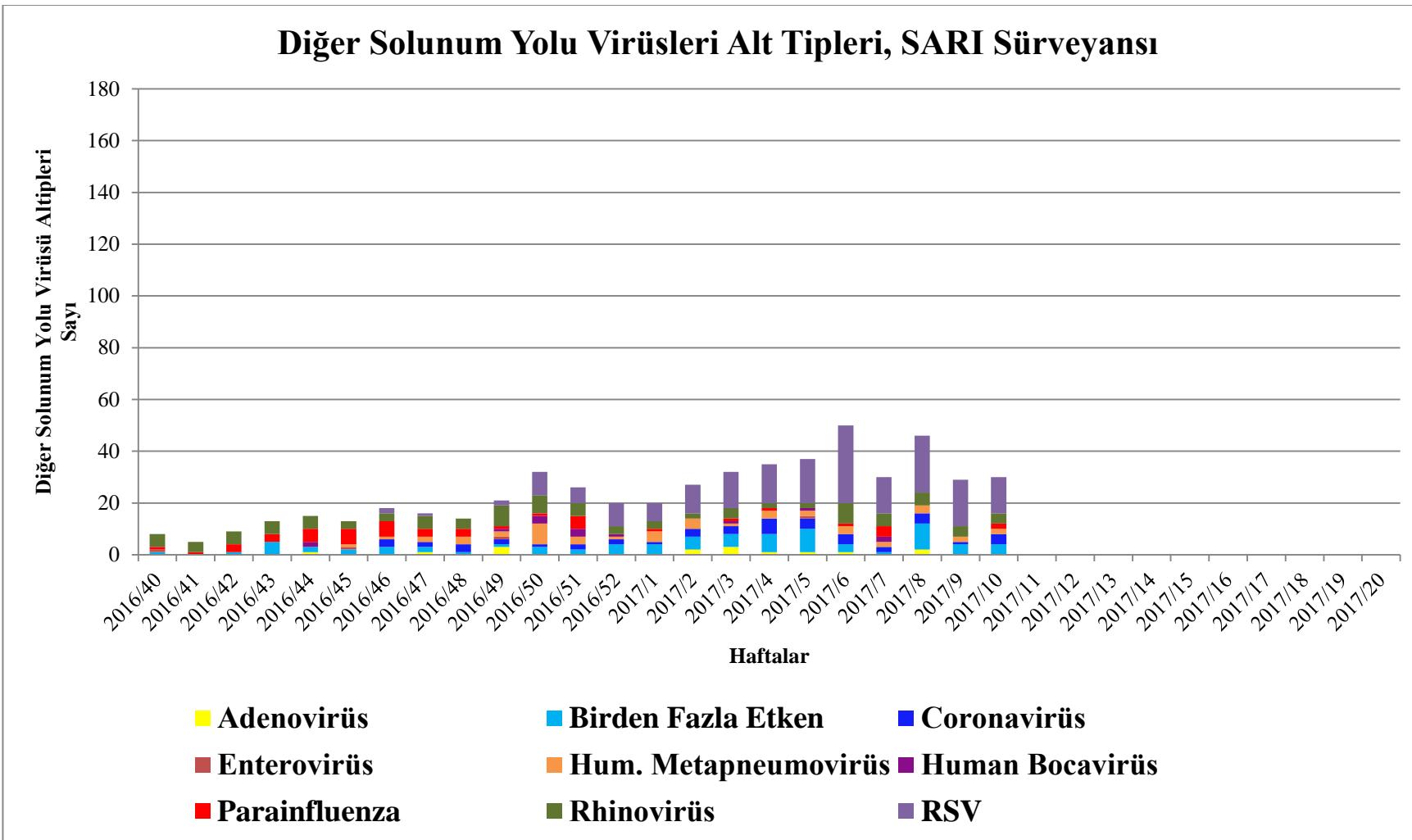
Haftalık Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Numune Sayısı ve Yatan Hastalar İçinde SARI Yüzdesi

Grafik-3: Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) numune sayısı ve yatan hastalar içinde SARI yüzdesi.

Grafik – 4: Ülkemizde Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza alt tipleri sayısı ve İnfluenza pozitiflik yüzdesi.

Grafik – 5: Ülkemizde Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen diğer solunum yolu virüsleri alt tipleri sayısı ve dağılımı

GRİBE KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER

1- Kişisel Korunma Önlemleri

- Hasta kişiler ile yakın temastan kaçınmalıdır.
- Grip benzeri bir hastalık geçirildiğinde evde istirahat etmelidir.
- Hastayken, hastalığı bulaştırmamak için mümkün olduğunda diğer insanlarla temas sınırlandırılmalıdır.
- Aksırma ve öksürme esnasında burun ve ağız kağıt mendille kapatılmalı ve kullanılan kağıt mendil çöp kutusuna atılmalıdır.
- Sabun ve su ile eller sık sık yıkanmalıdır.
- Bulaşma yollarından olan ağız, burun ve gözlere kirli ellerle temas etmekten kaçınmalıdır.
- Yüzeyler sık sık temizlenmelidir.

2- Grip Aşısı

Grip nedeniyle ciddi hastalık riski taşıyan belirli gruplar mevcuttur ve bu gruplar için korunma büyük önem taşır. Bu sebeple, 65 yaş ve üzerindeki kişiler ile yaşlı bakımevi ve huzurevinde kalan kişilerin bu durumlarını belgelendirmeleri halinde sağlık raporu aranmaksızın; astım dahil kronik akciğer ve kalp-damar sistemi hastalığı olan erişkin ve çocuklar, şeker hastalığı dahil herhangi bir kronik metabolik hastalığı, kronik böbrek yetmezliği, kan hastalığı veya bağılıklık sistemi baskılanmış olan erişkin ve çocuklar ile 6 ay- 18 yaş arasında olup uzun süreli aspirin tedavisi alan çocuk ve gençlerin hastalıklarını belirten sağlık raporuna dayanılarak, hekim tarafından reçete edildiğinde, yılda bir defaya mahsus olmak üzere grip aşısı bedelleri, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında karşılanmaktadır. Bu kişiler hekime başvurarak reçete ile eczanelerden aşlarını alabilirler.

Diger önemli bir risk grubu da sağlık çalışanlarıdır. Sağlık çalışanları, hem kendileri birçok hastaya karşılaşlıklarını için risk altındadırlar, hem de kendileri hasta olduklarında başka insanlara hastalık bulaştırma riski taşırlar. Sağlık çalışanları için her yıl grip aşısı temin edilmekte ve ücretsiz uygulanması yapılmaktadır.

Bazı kişiler için ise grip aşısı uygulanması tıbbi açıdan sakincalı olacağı için yasaktır. Bunlar yumurta alerjisi olanlar (yumurta yediğinde ciddi allerjik reaksiyon geçirenler), geçmişte grip aşısı uygulanmasıyla ciddi alerjik reaksiyon gelişmiş olanlar ve 6 aydan küçük bebeklerdir. Orta dereceli ya da ciddi ateşli bir hastalık geçirmekte olan kişilerin geçirdiği hastalığın belirtileri azaldıktan sonra aşılanmaları daha uygun olacaktır.

Yukarıda sayılan risk gruplarındaysanız grip geçirdiğinizde hekime müracaat ediniz. Ayrıca, grip geçirdiğinizde belirtileriniz ağırlaşırsa (nefes darlığı, göğüs ağrısı, bilinc bulanıklığı, yüksek ateş, öksürük gibi belirtilerin ortaya çıkması) bir hekime başvurun ve tavsiyelerine göre gerekli ilaçları kullanın. Antibiyotikler gribe tedavi etmezler, bu nedenle hekim tavsiyesi dışında antibiyotik kullanmayın.